

Ujo Vankúšik - mäkký ale vražedný

Zuzana Šnircová | MLOKi (www.mloki.sk) | 21.10.2013

Divadlo Aréna prijalo na svoje javisko inscenáciu, ktorá vzišla zo študentských radov. Z divadla LAB preniesli a znovu premiérovali inscenáciu Ujo Vankúšik v réžii Kristíny Chlepkovej. Komorný priestor menšieho javiska dodal temné čaro desivej McDonaghovej hre. Príbeh spisovateľa Katuriana a jeho retardovaného brata sa v priestore rozpínal a pohlcoval celé javisko i hľadisko. Drastická hra s dávkami čierneho humoru a grotesky je veľmi silná. Len málokto ľahko strávi tri hodiny počúvaním o zabíjaní malých detí a to na tisíc spôsobov. Inscenácia je dobre vystavaná, založená na detailoch a hereckých kreáciách. Všetci hrajú akési panoptikum, každý klame, aby zistil to, čo potrebuje. Jedine hlavný hrdina je civilný, úprimný a zdesený.

Katurian s bratom Michalom majú ťažký život. Obaja boli týraní rodičmi, každý inak. Obaja na to doplatili. Jeden je vydarený spisovateľ, ktorý píše o vraždení detí, o zle, o morbidných veciach. Druhý je mentálne retardovaný, nerozumie veciam okolo seba, a bratove príbehy sa mu páčia až natoľko, že si ich chce vyskúšať na reálnych ľuďoch. Tak sa obaja dostávajú na políciu, kde sú opäť týraní dvojicou policajtov – „dobrým“ a „zlým“.

Absurdnosť situácie, do ktorej sa dostávajú, hlavne Katurian, je intenzívne menená. Raz sa je to na hrane únosnosti, následne sa všetko upokojí. Inscenátori nás vedú príbehom akoby sme boli na hojdačke. Až k záveru, keď si myslíme, že je všetko jasné, sa opäť čosi zvrtné. Takto sme stále v napätí a sústredení.

McDonaghove hry sú príbehmi plnými pointovania, čierneho humoru a satiry. Zároveň ukazujú rozpady vzťahov, sociálnych kontaktov a zaradenosti človeka v spoločnosti. Jeho „reálny svet“ je akýmsi novým čechovovským videním našej doby. Takže, ak chcete vidieť silné divadlo, zamyslieť sa a prežiť nápor rôznych pocitov, treba ísť do Arény na Vankúšika. A prosím vás nehanbite sa za smiech pri krutých veciach, občas je to katarzné a žiaduce.

Klady – herecká akcia - vzťahy medzi postavami, citlivé vnímanie hereckého partnera, vystavané mizanscény, pointovanie textu, práca s hlasom a priestorom

Zápory – pátos hudobného vkladu, ktorý pre mňa „zabil“ silný záver